

DE ONTWERPRICHTLIJN CS3D (IN EEN RUIMERE CONTEXT)

Arie Van Hoe

*Recente ontwikkelingen in het Europees, federaal en
gewestelijke milieurecht - Leuven (29 januari 2024)*

INLEIDING

- Eind 2023: politiek akkoord over Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD / CS3D)
- Ruimer verband: duurzame finance/Green Deal
 - CSRD (rapporteren) - inclusief Taxonomy
 - CS3D (due diligence)
 - specifieke regelgeving (conflictmineralen, ontbossing, batterijen, mensenhandel, ...)
 - Klimaatrechtspraak/ECB
- Focus: klimaat/milieu

BOUWSTENEN DUURZAAM INVESTERINGSKLIMAAT

EU-INITIATIEVEN DUURZAME FINANCE

EU-Pakket duurzame finance + EU-Actieplan duurzame finance + ...

Niet-financiële ondernemingen (NFO)

De drie belangrijkste Europese regelgevingen voor niet-financiële bedrijven zijn:

1. CS3D

Corporate Sustainability Due Diligence Directive

+ Sectorale initiatieven

2. EU-Taxonomie

Bevat de lijst van activiteiten die door de EU als duurzaam worden beschouwd.

3. CSRD

Corporate Sustainability Reporting Directive

Uitbreiding van de bestaande NFRD Non-financial Reporting Directive

GRI

Global Reporting Initiative

Wereldwijde rapportagestandaarden.

ISSB

International Sustainability Standards Board

ESRS

European Sustainability Reporting Standards

De Europese rapportagestandaard die de technische eisen definieert waaraan duurzaamheidsverslagen moeten voldoen.

Providers ESG-ratings

Bedrijven die ESG-ratings bieden.

NFR

Niet-financiële rapportage

Auditor

Controleert en valideert de NFR.

Financiële actoren (FA)

De financiële actoren moeten aan twee Europese regelgevingen voldoen:

1. SFDR

Sustainable Finance Disclosure Regulation

2. MiFID II

Markets in Financial Instruments Directive

Meer duurzame investeringen

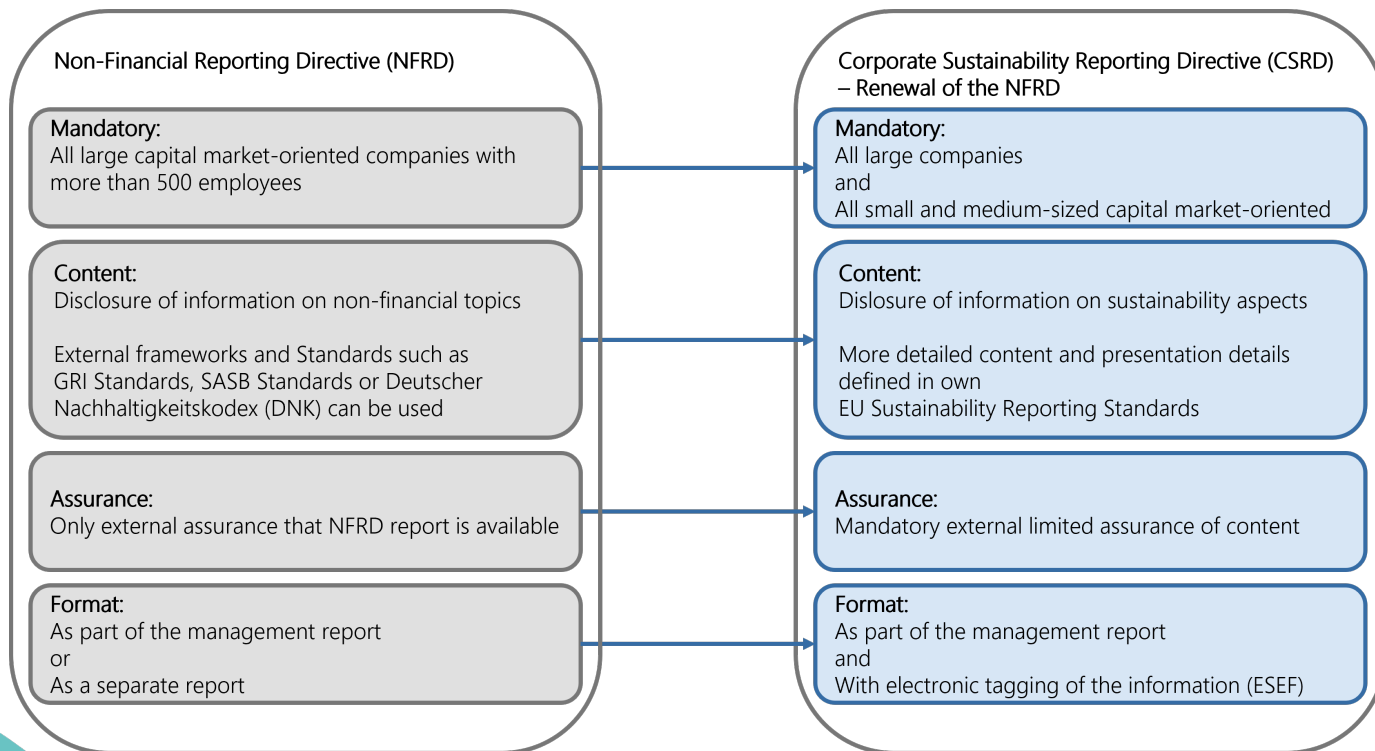
Duurzamer risicobeheer

Betere transparantie

AKKOORD
VAN PARIJS
&
EU GREEN DEAL

CSRD

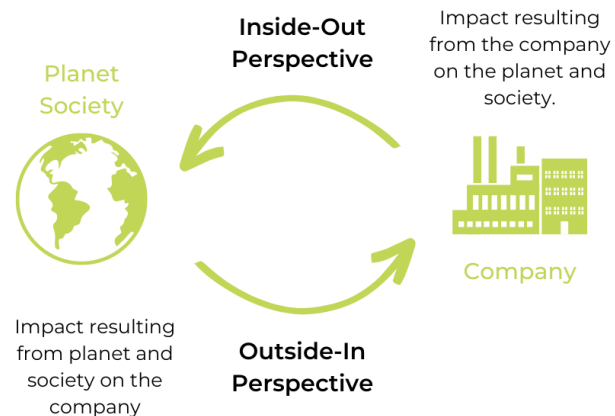
VAN NFRD NAAR CSRD: OVERZICHT

STANDAARDEN: ESRS

- **Sector agnostische standaarden**
 - General requirements & general disclosure
 - Specifieke standaarden op basis van dubbele materialiteit
 - Klimaatverandering, vervuiling, water, biodiversiteit, circulaire economie, “workers in the value chain”, ...
- **EFRAG sectorstandaarden**
 - Uitgesteld
 - Mijnbouw, steenhouwerij en steenkool / Olie & gas / Textiel / Wegvervoer / Voedingsmiddelen & dranken / Energie / Motorvoertuigen / Landbouw / ...
- **KMO standaarden**
 - In ontwikkeling

Double Materiality

Ecobe

Dubbele materialiteit

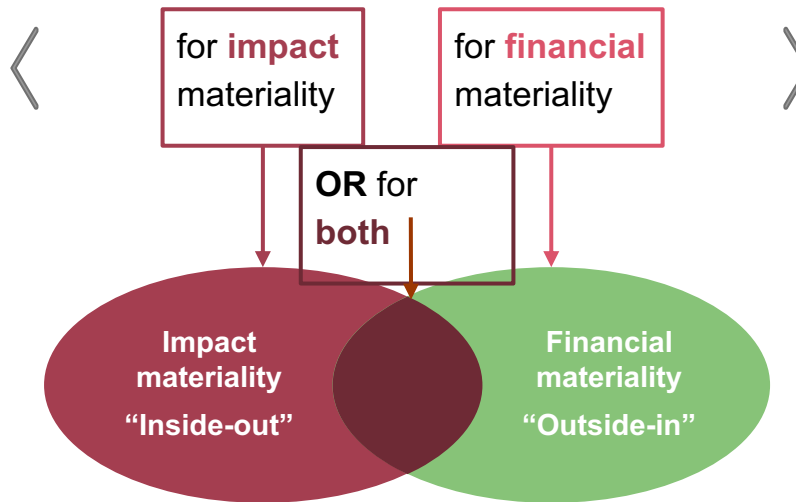
Impact materiality

A sustainability matter is material when:

- it pertains to the **undertaking's** material **impacts on people or the environment**

Includes impacts caused or contributed to by the undertaking's:

- Operations ("How")
- Products, and services ("What")
- Value chain

Example: Emission of GHG emissions through business travel contribute to climate change

Example: Increasing carbon taxes will negatively affect future cash flows

Financial materiality

A sustainability matter is material if it (may) trigger **material financial effects on the undertaking**. This is the case when:

- it (may) generate **risks or opportunities** that (are likely to) have a material influence **on the undertaking's** cash flows, development, performance, position, cost of capital or access to finance

EU TAXONOMY

- Een uniform classificatiesysteem om duidelijk aan te geven welke activiteiten als "duurzaam" moeten worden beschouwd
- Economische activiteiten die waarschijnlijk een **significante bijdrage** leveren aan ten minste één van de 6 doelstellingen:
 - Mitigatie
 - Aanpassing
 - Duurzaam gebruik en bescherming van aquatische en mariene hulpbronnen
 - Overgang naar een circulaire economie
 - Preventie en vermindering van vervuiling
 - Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen
- Gedelegeerde handelingen
- OPEX / CAPEX
- Mee opnemen in CSRD rapportering

CSRD: UITDAGINGEN

- Voorbij de grenzen van de eigen onderneming
 - Administratieve kost/last
- Zeer omvangrijke oefening
 - Zeer omvangrijke verslagen: efficiënt?
- Juridisch klimaat (*infra*)

CS3D

CS3D: ALGEMEEN

- Voorbij rapporteren
 - “The due diligence directive lays down rules on obligations for large companies regarding actual and potential adverse impacts on the **environment and human rights** for their business chain of activities»
- Politiek akkoord → eind 2023
 - Heel wat punten maken nog het voorwerp uit van debat
- **Omzettingswet CSRD!**

TOEPASSINGSGEBIED

Grote bedrijven die voldoen aan de 2 volgende criteria:

- 500 werknemers
- 150 M € netto-omzet

‘High-risk’ sectoren:

- 250 werknemers
- 40 M € netto-omzet
 - Textiel
 - Landbouw
 - Visvangst
 - Voedselproductie
 - Marketing van dieren, hout, voedingsmiddelen of dranken
 - Extractie, verkoop en/of bemiddeling van mineralen (van metalen tot aardgas)
 - Vervaardiging van metaalproducten of andere minerale producten (met uitzondering van machines en apparaten)
- Financiële sector

CS3D: DUE DILIGENCE

- Integreren passende zorgvuldigheid in het beleid
- Identificeren feitelijke en potentiële negatieve effecten op de mensenrechten en het milieu
 - bijlagen
 - waardeketen vs keten van activiteiten
- voorkomen/reduceren potentiële negatieve effecten - beëindigen feitelijke negatieve effecten
- interne klachtenprocedure
- bewaken doeltreffendheid beleid
- transparantie

CS3D: KLIMAAT

- Klimaattransitieplan
 - Beperking opwarming aarde 1,5° Klimaatakkoord Parijs
- Voor bepaalde ondernemingen: link met vergoeding
- Link met CSRD
- Link met klimaatrechtspraak

CS3D: AANSPRAKELIJKHEID

- Onderneming
 - Principe: geen resultaatsverbintenis
 - Praktijk: ?
- Bestuurders
 - Geen specifieke zorgplicht
 - Praktijk?
 - Geen specifieke bestuurdersaansprakelijkheid
 - Praktijk?

KLIMAATRECHTSPRAAK/ ECB

KLIMAATRECHTSPRAAK

- Mix van mensenrechten en onrechtmatige daad
- Niet gericht op schadevergoeding maar op toekomstgerichte rechterlijke bevelen
- Nederlands voorbeeld
 - Urgenda (*Belgisch klimaatzaak*), Shell (■), ING (■)
- CSRD: bijkomende bron van dispuut?
- CS3D: bijkomende bron van dispuut?
- Verhouding met vennootschapsbelang/bestuurdersaansprakelijkheid
 - A. Van Hoe en K. Paridaen, “Het beleid van de rechter en het beleid van de onderneming inzake klimaat: een gespannen tango” in M. Storme, V. Sagaert en A. Van Hoe (eds.), *50 jaar Beleid van de rechter*, Mechelen, Kluwer (te verschijnen)

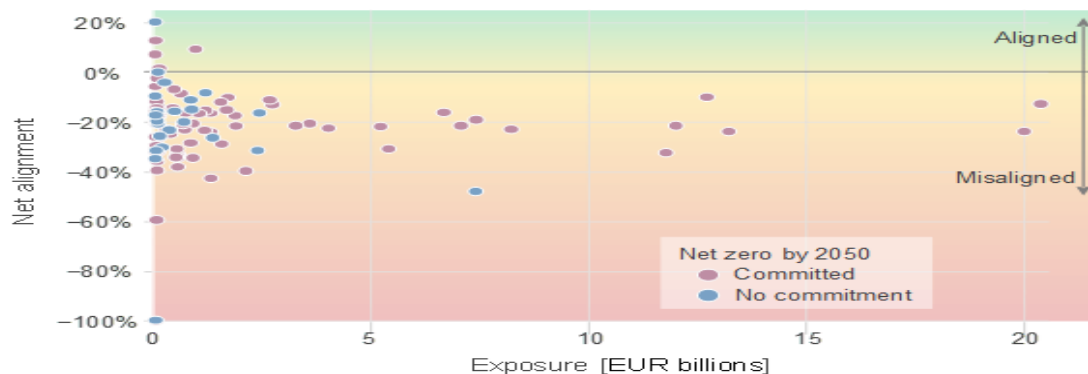
ECB

Chart 1

Net alignment of euro area banks with and without net-zero 2050 commitment

Breakdown by bank, exposure volume and commitment to net zero by 2050

(net alignment in percentages, exposure in EUR billions)

Source: Risks from misalignment of banks' financing with the EU climate objectives - Assessment of the alignment of the European banking sector, January 2024.

ECB

- “Failing to plan is planning to fail” - why transition planning is essential for banks (europa.eu) (23/01/2024)
- Risks from misalignment of banks’ financing with the EU climate objectives - Assessment of the alignment of the European banking sector (europa.eu)
 - “The euro area banking sector shows substantial misalignment and may therefore be subject to increased transition risks, and around **70% of banks are also subject to elevated reputational and litigation risk.**”
 - “A more in-depth analysis reveals the underlying factors contributing to the elevated transition risk in credit portfolios, which largely stems from financing counterparties that are **either too slow to phase out their high-carbon production capacities or too slow to build out their renewable energy production capacity.**”

Creating value for society

Verbond van Belgische Ondernemingen vzw
Fédération des Entreprises de Belgique asbl

Rue Ravensteinstraat 4, 1000 Brussel/Bruxelles
BE476 519 923 - RPR Brussel/Bruxelles
www.vbo-feb.be -